

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีวิธีดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยขอกำหนดขอบเขตของแต่ละกลุ่มไว้ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประธานสภาตำบล ประจำปี 2546 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 220 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มผู้นำชุมชนของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ เจ้าอาวาส รักษากรเจ้าอาวาส ผู้นำศาสนา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประจำปี 2546 ซึ่งมีจำนวน 2,242 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ป.1-ป.3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2546 ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เคม) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 28,557 คน โดยคิดจากผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยจะพิจารณาถึงเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ระดับของความแม่นยำ (Level of precision) หรือความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง (Sampling error)

2. ระดับความเชื่อมั่น (Confidence level) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีขีดจำกัดกลาง (Central limit theorem)

3. ปริมาณความเป็นเอกพันธ์ (Degree of homogeneity) ของประชากรแต่ละกลุ่ม ส่วนวิธีการให้ได้ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยจะใช้วิธีการดังต่อไปนี้

ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากว่า กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มผู้ประกอบการ เป็นกลุ่มประชากรที่สามารถทราบขนาดที่แน่นอนได้ ผู้วิจัยจะใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973 : 125) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$N = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการทราบ

N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ปริมาณความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดได้ในที่นี้กำหนดให้มีค่า = 0.05

สำหรับวิธีการสุ่มเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มตามต้องการนั้น จะดำเนินการด้วยวิธีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนจะใช้วิธีการสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยจะกำหนดคุณลักษณะที่แน่นอน ได้แก่ ประธานองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ประธานสภาตำบล จำนวน 80 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน จากโรงเรียนที่สุ่มได้จากกลุ่มที่ 3

2. กลุ่มผู้นำชุมชนจะใช้การสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยจะกำหนดคุณลักษณะที่แน่นอน ได้แก่ เจ้าอาวาส รักษาการเจ้าอาวาส ผู้นำศาสนา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 80 โรงเรียน

โรงเรียนละ 3 คน จากโรงเรียนที่สุ่มได้จากกลุ่มที่ 3

3. กลุ่มผู้ปกครอง จะใช้การสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายหลายขั้นตอน (Multistage simple random sampling)

3.1 ในการสุ่มเริ่มจากการสุ่มอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยคิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนอำเภอทั้งหมดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้จำนวน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา ท่าเรือ นครหลวง บางปะหัน บางซ้าย บางไทร บางบาล บางปะอิน

3.2 ในแต่ละอำเภอที่สุ่มมาได้ ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอ อำเภอละ 10 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้จำนวน 80 โรงเรียน

4. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริงของการวิจัยได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 676 คน แยกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

4.1 กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน 160 คน
4.2 กลุ่มผู้นำชุมชน	จำนวน 240 คน
4.3 กลุ่มผู้ปกครอง	จำนวน 276 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check – list) มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลส่วนตัวและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert rating scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง

2. นำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้มาสรุปเป็นกรอบความคิดในการวิจัย จากนั้นสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครอง จำนวน 44 ข้อ ในตอนที่ 2 นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนในการวัดความต้องการมีส่วนร่วมตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 107) ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน	หมายถึง	ตรงกับความต้องการของ ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด
เห็นด้วย	4	คะแนน	หมายถึง	ตรงกับความต้องการของ ผู้ตอบแบบสอบถามมาก
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน	หมายถึง	ตรงกับความต้องการของ ผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน	หมายถึง	ตรงกับความต้องการของ ผู้ตอบแบบสอบถามน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน	หมายถึง	ตรงกับความต้องการของ ผู้ตอบแบบสอบถามน้อยมาก

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการจัดกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ตามหลักวิชาการเพื่อเป็นการตรวจสอบความตรง (Validity) ตามเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นที่เป็นความคงที่ภายใน (Internal consistency) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามเท่ากับ .91

5. การรวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ดียิ่งขึ้น และปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากประธานองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลุ่มตัวอย่างในการจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยขอความร่วมมือสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจัดส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และรวบรวมส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ภายในวันที่ 8 มีนาคม 2547

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

1.1 ในกรณีพบว่า ตอนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ลงรายการให้ถือเป็นแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ไม่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

1.2 ในกรณีพบว่า บกพร่องเฉพาะตอนที่ 2 โดยผู้ตอบแบบสอบถามไม่ตอบในบางข้อให้นำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์ได้ โดยข้อที่ไม่ได้ตอบ ผู้วิจัยจะลงรหัสเป็น 0

2. ลงรหัส ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1 หมายถึง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2 หมายถึง ผู้นำชุมชน
- 3 หมายถึง ผู้ปกครอง

2.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม แปลความต้องการลงรหัสโดย

- 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการน้อยที่สุด
- 0 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ลงความคิดเห็นในข้อนั้น

3. บันทึกข้อมูลลงแฟ้ม ฟลอปปีดิสก์ (Floppy disk) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows V.12

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายลักษณะข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

1.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ในการบรรยายแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อและรายด้านของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 8) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุดหรือมากกว่า ร้อยละ 80 ของความต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้น

- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ต้องการมีส่วนร่วมมากหรือประมาณร้อยละ 61-80 ของความต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้น
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ต้องการมีส่วนร่วมปานกลางหรือประมาณ ร้อยละ 41-60 ของความต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้น
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ต้องการมีส่วนร่วมน้อยหรือประมาณ ร้อยละ 21-40 ของความต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้น
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดหรือประมาณร้อยละ 20 ของความต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้น

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากร (S.D.) ในการบรรยายกระจายของข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ANOVA โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

3.1 ข้อมูลที่ได้ต้องมีการแจกแจงเป็นปกติ

3.2 ความแปรปรวนของคะแนนต้องเท่ากันทุกกลุ่ม

3.3 คะแนนที่ได้มาจากการสุ่ม

4. ในการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของคะแนนความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยใช้การทดสอบของเลวิน (Levene's test) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญไว้ที่ระดับ 0.05

5. กรณีพบว่า คะแนนความต้องการของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน มีการแจกแจงเป็นปกติ ใช้ F – test ในการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างกลุ่มว่าเท่ากันหรือไม่ถ้าเท่ากันก็สิ้นสุดการทดสอบ แต่ถ้าคะแนนไม่เท่ากันผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบ โปสต์ ฮอก (Post Hoc) โดยใช้วิธีการของ LSD ทำการทดสอบรายคู่ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญไว้ที่ 0.05 แต่ถ้าพบว่าคะแนนความต้องการ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีการแจกแจงไม่เป็นปกติได้ใช้ **บราวน์ ฟอริไซท์** เทส (Brown-Forsythe test) ในการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างกลุ่ม เมื่อพบว่า

คะแนนเฉลี่ย เท่ากันก็สิ้นสุดการทดสอบ แต่เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยไม่เท่ากันก็ทำการทดสอบ
ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Post Hoc test) โดยใช้วิธีการของ เกมส์-โฮเวลล์ (Games – Howell)

อนึ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อ 1,3,4 และ 5 นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์คะแนนทั้งใน
ระดับรายข้อ (Item score) รายชั้น (ของการมีส่วนร่วม) (Subtest score) และรวมทั้งฉบับ (Total
test score)